

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Geografia społeczno-ekonomiczna i humanistyczna

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geoinformacja		Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność -		Kod zajęć 07GEOS.32HS.01509.24
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia inżynierskie pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Urszula Kaczmarek	
Prowadzący zajęcia	Urszula Kaczmarek	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 45, Egzamin • Ćwiczenia: 45, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 7

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Pokazanie współczesnych zjawisk i procesów społeczno-gospodarczych na świecie w ich zróżnicowaniu przestrzennym z uwzględnieniem ich ewolucji oraz najnowszych koncepcji i teorii rozwoju społecznego i gospodarczego
C2	Zapoznanie studentów z geograficznymi metodami analiz społeczno-ekonomicznych

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie przedmiot i podmiot badań geografii społeczno-ekonomicznej oraz wskazać jej subdyscypliny wraz z rodzajami ujęć przestrzennych	GEO_K3_W02, GEO_K3_W18	Egzamin pisemny
W2	Zna główne teorie i koncepcje geografii społeczno-ekonomicznej	GEO_K3_W05, GEO_K3_W18	Egzamin pisemny
W3	Zna mechanizmy rządzące rozwojem społeczno-gospodarczym oraz identyfikować czynniki zmian społeczno-gospodarczych w różnych skalach przestrzennych	GEO_K3_W06	Egzamin pisemny, Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi znajdować i wykorzystywać różnorodne źródła danych i informacji geograficznych, ze szczególnym uwzględnieniem statystyki krajowej i międzynarodowej	GEO_K3_U04, GEO_K3_U09	Egzamin pisemny, Projekt
U2	Potrafi analizować uwarunkowania lokalizacji działalności gospodarczej oraz zmiany w strukturze gospodarki w różnych skalach przestrzennych	GEO_K3_U02_inz, GEO_K3_U06	Egzamin pisemny, Projekt
U3	Potrafi wykorzystywać metody kartografii społeczno-ekonomicznej	GEO_K3_U02_inz, GEO_K3_U06	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	rozwija tolerancję światopoglądową, myślenie globalne i lokalne, postawy proekologiczne, prospołeczne. Kształtuje postawy i wartości, które mogą prowadzić ich do etycznych i odpowiedzialnych wyborów i działań w środowisku geograficznym i społecznym. Jednocześnie rozwija swoją kreatywność, aby pomóc ludzkości w prowadzeniu ku lepszej przyszłości	GEO_K3_K05	Egzamin pisemny, Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do geografii społeczno-ekonomicznej. Przedmiot, podmiot, ujęcia przestrzenne, podział na subdyscypliny, źródła informacji.	W1, U1	Wykład, Ćwiczenia
2.	Współczesne struktury terytorialno-polityczne. Mapa polityczna świata i jej zmiany, status polityczny państw i terytoriów, siła polityczna państw.	W2, U1, U3	Wykład, Ćwiczenia
3.	Ziemie niczyje, podział mórz i oceanów.	W3	Wykład
4.	Integracja międzynarodowa. Koncepcje integracji, przesłanki i podstawowe formy. Typy organizacji globalnych i regionalnych. Integracja europejska. Współpraca zagraniczna samorządów ("Mała integracja").	W2, W3, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Procesy dezintegracji. Źródła i obszary konfliktów (gł. terytorialnych), zagrożenia pozapaństwowe, w tym terroryzm na świecie.	W2, W3, K1	Wykład
6.	Procesy i zjawiska demograficzne. Przyrost naturalny i struktury demograficzne na świecie. Koncepcja I i II przejścia demograficznego. Społeczeństwa ponowoczesne demograficznie.	W1, W2, W3, U1, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia
7.	Migracje ludności. Teorie migracji, klasyfikacja migracji, wielkie strumienie migracyjne, współczesne migracje zarobkowe, uchodźstwo, skutki migracji.	W1, W2, W3, U1, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia
8.	Kobieta we współczesnym świecie. Pozycja kobiety w gospodarce i życiu społecznym, wskaźnik równości płci i jego zróżnicowanie na świecie.	W2, W3, U1, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia
9.	Procesy urbanizacji. Pojęcie i fazy urbanizacji, urbanizacja demograficzna, funkcjonalna i przestrzenna. Przesłanki, przebieg i skutki urbanizacji w zróżnicowaniu geograficznym (hiperurbanizacja, suburbanizacja, dezurbanizacja, reurbanizacja).	W2, W3, U1, U2, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia
10.	Procesy globalizacji gospodarki. Przesłanki, aspekty globalizacji działalności gospodarczej. Przedsiębiorstwa globalne i ich ekspansja terytorialna. Skutki globalizacji wg poziomu rozwoju społ.-gospodarczego.	W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia
11.	Struktura przestrzenna i funkcjonowanie gospodarki na przykładzie wybranych branż produkcyjnych i usługowych.	W1, W3, U1, U2, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia
12.	Zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego na świecie w ujęciu krajowym i regionalnym. Mierniki poziomu rozwoju, typologia krajów wg poziomu rozwoju. Działania na rzecz zmniejszania poziomu rozwoju, pomoc gospodarcza i społeczna krajom ubogim, polityka regionalna w Unii Europejskiej.	W1, W2, W3, U1, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Ćwiczenia	Metoda projektu, Metoda aktywizująca - technika analizy SWOT

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na końcową ocenę składa się wynik uzyskany na egzaminie pisemnym (100% oceny końcowej). Skala ocen: • bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, • dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, • dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, • dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, • dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, • niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Na końcową ocenę składa się wynik uzyskany z projektu (100% oceny końcowej). W ramach projektu należy wykonać opracowanie nt. "Charakterystyka społeczno-ekonomiczna wybranego kraju". Skala ocen: • bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, • dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, • dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, • dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, • dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, • niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej świata, 2018. Bogusław Luchter, Jerzy Wrona (red.). Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dodatkowa

1. Fierla I., 2005. Geografia gospodarcza świata. PWE Warszawa
2. Kaczmarek T. i in. 2000. Ludność świata. Wielka encyklopedia świata. Wydawnictwo Kurpisz. Poznań.
3. Ziemia. Człowiek i gospodarka (red. T. Stryjakiewicz). Wydawnictwo Kurpisz. Poznań

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	45
Ćwiczenia	45
Przygotowanie do egzaminu	30
Przygotowanie pracy pisemnej	45
Czytanie wskazanej literatury	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 175
Liczba punktów ECTS	ECTS 7

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GEO_K3_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do otwartości na złożoność i różnorodność globalnego społeczeństwa
GEO_K3_U02_inz	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać zaawansowane techniki do przygotowania i udostępniania danych i informacji przestrzennej, w tym szczególnie w standardach cyfrowych
GEO_K3_U04	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać oraz kompilować wiedzę oraz dane o przestrzeni geograficznej, w tym szczególnie pochodzących ze źródeł cyfrowych
GEO_K3_U06	Absolwent/ka potrafi stosować wiedzę matematyczną i statystyczną do wyjaśniania struktury przestrzeni geograficznej
GEO_K3_U09	Absolwent/ka potrafi ocenić jakość danych o środowisku geograficznym i wykorzystać tę wiedzę w ich przetwarzaniu i interpretacji
GEO_K3_W02	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i rolę geoinformacji wśród nauk o Ziemi, szczególnie wśród nauk geograficznych
GEO_K3_W05	Absolwent/ka zna i rozumie terminologię nauk o Ziemi, szczególnie w zakresie geoinformacji
GEO_K3_W06	Absolwent/ka zna i rozumie uwarunkowania działalności społeczeństw ludzkich i mechanizmy rządzące ich rozmieszczeniem, strukturą i funkcjonowaniem na Ziemi
GEO_K3_W18	Absolwent/ka zna i rozumie zróżnicowanie świata pod względem politycznym, gospodarczym i społeczno-ekonomicznym